

EXPUNERE DE MOTIVE

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, publicată în Monitorul Oficial al României, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare, stabilește cadrul financiar general pentru gestionarea asistenței financiare nerambursabile alocate României din cele patru fonduri europene, în perioada de programare 2021-2027, precum și a prefinanțării și cofinanțării aferente acestei asistențe, în vederea asigurării unui management financiar eficient al acestor fonduri.

Proiectul *"Sprijin financiar suplimentar destinat studenților cu oportunități reduse care participă la mobilități studențești Erasmus+"* finanțat în cadrul Programului Educație și Ocupare 2021-2027 vizează sprijinirea mobilității transnaționale a studenților care participă la mobilități în cadrul Programului Erasmus+ prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+, acordat prin intermediul universităților participante la program, în vederea suplimentării granturilor Erasmus+ acordate studenților cu oportunități reduse, cu scopul satisfacerii mai bune a nevoilor de sprijin în cadrul acțiunilor de mobilitate. Bugetul măsurii este de 65.271.947,83 Lei contribuție UE, iar forma principală de sprijin financiar are în vedere acordarea de sprijin individual sub forma unei burse pentru mobilitate de tip top-up finanțate din Fondul social european Plus (FSE+)-Programul PEO, pentru studenții cu oportunități reduse în vederea suplimentării grantului de sprijin individual pentru mobilități de studiu și/sau plasament acordat prin Programul Erasmus+, cu încadrarea în următoarele plafoane: 2.550 lei/lună pentru o mobilitate fizică de lungă durată (2-12 luni). și respectiv 2.550 lei/ mobilitate (sumă fixă/o singură contribuție) pentru o mobilitate fizică de scurtă durată (5-30 zile). Se estimează că în urma finalizării proiectului aproximativ 4.000 de studenți cu oportunități reduse vor beneficia de sprijin.

Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ANPCDEF) este organismul delegat al Comisiei Europene în România pentru implementarea Programului Erasmus+. Astfel, în calitate de viitor solicitant al finanțării nerambursabile, s-a implicat activ în designul apelului de proiecte *"Sprijin financiar suplimentar destinat studenților cu oportunități reduse care participă la mobilități studențești Erasmus+"*. Astfel, s-a urmărit asigurarea sinergiei dintre acest apel de proiecte, finanțat din Programul Educație și Ocupare, și Programul Erasmus+, finanțat în mod direct de Comisia Europeană. Până în prezent, s-a urmărit acomodarea măsurilor finanțate în cadrul acestui apel la specificul proiectelor implementate prin Programul Erasmus+, cu accent pe acomodarea modalității de acordare a sprijinului sub forma burselor pentru mobilitate de tip top-up finanțate din FSE+, la modalitatea de acordare a sprijinului în cadrul proiectelor finanțate din Programul Erasmus+.

În vederea simplificării modalității de implementare a viitorului proiect non-competitiv, a asigurării sinergiei Programului Educație și Ocupare cu Programul Erasmus+ precum și pentru evitarea unui blocaj în implementarea proiectului finanțat din FSE+ care derivă din imposibilitatea asigurării fluxurilor financiare FSE+ într-un mod compatibil cu regulile asigurării fluxurilor financiare în cadrul Programului Erasmus+.

este necesară completarea art. 7 al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 și corelarea acestuia cu alin.(1) art. 10.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2024 pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare în domeniul gestionării creanțelor bugetare și a deficitului bugetar pentru bugetul general consolidat al României în anul 2024, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative a modificat art. 18 alin. (1) astfel încât în cadrul proiectelor finanțate se poate acorda prefinanțare în tranșe de maximum 30% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, față de procentul maxim de 10% prevăzut inițial.

Este necesară modificarea proiectelor multifond, proiecte finanțate din două sau mai multe fonduri europene, astfel încât beneficiarilor care implementează aceste proiecte să le fie asigurat tratamentul egal față de alți beneficiari de fonduri. Prin posibilitatea de acordare a unui quantum maxim de prefinanțare de 30% din valoarea eligibilă a proiectului, beneficiarii unui contract finanțat multifond pot atinge indicatorii de proiect și pot îndeplini obiectivele acestora în condiții optime.

Deși procentul maxim al unei tranșe de prefinanțare s-a modificat, condițiile cumulative pe care beneficiarii/partenerii trebuie să le respecte pentru justificarea prefinanțării acordate prin cereri de rambursare nu au fost corelate în raport cu majorarea procentului maxim de acordare a unei tranșe de prefinanțare, fapt ce conduce la situații de nerespectare de către beneficiari/parteneri a condițiilor cumulative de justificare a prefinanțării acordate și, implicit, la necesitatea demarării de către autoritatea de management a procesului de notificare și recuperare a sumelor nejustificate prin titluri de creanță. Pentru evitarea acestor situații, precum și pentru menținerea unui flux financiar autoritate de management/beneficiari, care să asigure implementarea proiectelor în termeni și condițiile stabilite prin contractele de finanțare și atingerea obiectivelor/ indicatorilor asumați în proiect, este necesară corelarea procentului maxim de acordare a unei tranșe de prefinanțare cu un termen rezonabil de justificare a acesteia.

Din perspectiva optimizării mecanismului de prefinanțare pentru FSE+, în lipsa acestor măsuri de simplificare beneficiarii vor trebui să returneze fondurile, alocând resurse umane și financiare suplimentare pentru ca, ulterior, după parcurgerea unor etape birocratice să solicite din nou sumele respective. Aceste aspecte, în contextul în care beneficiarii au nevoie de un flux financiar adecvat pot conduce la blocarea proiectului aflat în implementare. În lipsa unui cadru adecvat și specific pentru beneficiarii privați care fac obiectul prevederilor proiectului de act normativ (entitățile de drept privat fără scop patrimonial și cu scop patrimonial încadrate în categoria întreprinderilor mici și mijlocii), în procesul de plată/rambursare de către autoritățile de management a avansurilor pentru contractele de achiziții din proiectele cu finanțare europeană nerambursabilă există riscul unor întârzieri semnificative în implementare, din cauza dificultăților în asigurarea fluxurilor financiare necesare plății avansurilor. Există, de asemenea, riscul de nefinalizare a proiectelor sau de pierdere a finanțării nerambursabile, ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor contractuale, cu riscul neatingerii țintelor de absorbție și a indicatorilor programelor.

În cadrul Programul Incluziune și Demnitate Socială (PIDS) o componentă investițională importantă o reprezintă asigurarea egalității de șanse și accesului echitabil și nediscriminatoriu la servicii sociale, educaționale și de sănătate de bună calitate pentru

persoanele vulnerabile din mediul rural, combătând astfel segregarea socială și educațională. Această componentă este implementată în perioada ianuarie 2025 - decembrie 2029 de către Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale (MMFTSS), în calitate de Beneficiar, în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Sănătății și Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, în cadrul Priorității 4. Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces limitat la servicii sociale. Proiectul strategic integrat cu 3 componente implementat de MMFTSS, finanțat prin PIDS, se bazează pe principiul finanțării nelegate de costuri, prevăzut la art. 95 din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare. MMFTSS stabilește și actualizează, în cadrul proiectului strategic, elementele esențiale ale operațiunilor, inclusiv tipologia partenerilor/colaboratorilor implicați și modalitățile de efectuare a plăților către aceștia, cum ar fi cererile de transfer și tranșele de plată, pentru stabilirea unui flux financiar specific, având în vedere caracterul atipic și unic al operațiunii al cărei beneficiar este MMFTSS.

Prin adoptarea unui flux financiar specific se creează cadrul legal care va înlesni valorificarea finanțării externe nerambursabile disponibile pentru MMFTSS, în cadrul PIDS, inclusiv finanțarea operațiunilor derulate cu colaboratorii relevanți din domeniul de intervenție al proiectului. Beneficiarul proiectului a identificat necesitatea selectării unor colaboratori relevanți în domeniul de intervenție al proiectului, respectiv entități juridice de drept public sau privat, precum organizații neguvernamentale ori instituții de învățământ superior. Selecția acestora se va realiza în conformitate cu o metodologie elaborată în cadrul proiectului, cu respectarea principiilor legalității, transparenței, tratamentului egal, nediscriminării și utilizării eficiente a fondurilor publice, având totodată în vedere experiența și expertiza profesională a entităților respective. În prezent, UAT-urile se confruntă cu dificultăți în implementarea proiectelor comunitare din cauza constrângerilor financiare, a bugetelor locale reduse și a accesului limitat la surse de finanțare. Lipsa unor fonduri suficiente afectează atât inițierea, cât și derularea proiectelor esențiale pentru modernizarea serviciilor publice și îmbunătățirea calității vieții cetățenilor. În plus, procedurile birocratice complexe și timpul îndelungat necesar pentru aprobarea și accesarea finanțărilor externe îngreunează și mai mult implementarea inițiativelor comunitare.

Absența unui mecanism clar și transparent de finanțare influențează eficiența și ritmul de implementare a proiectelor destinate dezvoltării comunitare și sprijinul comunitar acordat persoanelor vulnerabile. În lipsa unor surse de finanțare predictibile și sustenabile, multe dintre aceste inițiative fie sunt amânate, fie nu sunt realizate la standardele necesare pentru a avea un impact real asupra comunității, ceea ce influențează inclusiv implementarea activităților proiectului implementat de MMFTSS, finanțat prin PIDS, la nivelul celor 2.000 de UAT-uri rurale (comune) - aproximativ 70% din totalul UAT-urilor rurale din România.

În contextul consolidării mecanismului de coordonare între nivelul central și cel local, este necesară dotarea corespunzătoare a Unităților Județene de Sprijin și Supervizare (UJSS), în vederea creșterii capacității acestora de a sprijini metodologic și operațional echipele comunitare integrate și alte structuri locale implicate în implementarea proiectului „Furnizare de servicii integrate în comunitățile rurale - facilitarea accesului persoanelor vulnerabile la servicii de bază eficiente și de calitate.

Având în vedere rolul esențial al structurilor județene de specialitate din cadrul direcțiilor județene de sănătate publică, centrelor județene de resurse și asistență educațională și agențiilor județene pentru plăți și inspecție socială în asigurarea sprijinului la nivel local, precum și necesitatea echipării acestora cu mijloace IT adecvate, se impune reglementarea transferului cu titlu gratuit, din proprietatea MMFTSS în proprietatea acestor structuri județene, a unui număr de 246 de tablete. Echipamentele transferate vor fi utilizate în mod individual de către membrii UJSS pentru desfășurarea activităților aferente proiectului, rămânând în proprietatea structurilor județene de specialitate și nefiind supuse obligației de restituire către autoritatea centrală după finalizarea perioadei de sustenabilitate a proiectului.

Noile prevederi legale au rolul de a asigura un management financiar eficient și eficace al acestor tipuri de instrumente, astfel încât să instituie sistemul de management și control necesar solicitării de sume de la Comisia Europeană. De asemenea, sunt necesare prevederi care să reglementeze o manieră simplificată de gestionare a sumelor alocate prin mecanismul prefinanțării. La acest moment beneficiarii FSE+ care au depus cerere de prefinanțare au obligația depunerii unei/unor cereri de rambursare care să cuprindă cheltuielile efectuate din tranșa de prefinanțare acordată, în cuantum cumulat de minimum 50% din valoarea acesteia, în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la data la care autoritatea de management a virat tranșa de prefinanțare în cont. Dacă nu se respectă condițiile menționate autoritățile de management emit decizii de recuperare a prefinanțării care constituie titluri de creanță. Se realizează astfel o serie de formalități și transferuri pentru ca în final beneficiarul să ceară din nou sumele respective. Prin acordarea unui termen suplimentar de justificare a sumelor se evită aceste formalități, iar beneficiarul se poate concentra pe implementarea proiectului, având la dispoziție sumele necesare de realizare a activităților aprobate prin contractul de finanțare.

În cazul unor blocaje în implementarea proiectului, comunitățile vulnerabile nu vor beneficia de echipe comunitare integrate în domenii esențiale precum sănătatea, asistența socială și educație. În majoritatea comunelor s-ar menține și s-ar accentua fragilitatea sistemului de intervenție locală, îngreunând sprijinul eficient pentru persoanele vulnerabile. Persoanele aflate în dificultate nu ar beneficia de sprijin esențial precum pachetele alimentare, îngrijire la domiciliu, consiliere educațională și profesională, ceea ce ar duce la adâncirea excluziunii sociale și la accentuarea problemelor de sănătate, educație și trai. Spațiile destinate serviciilor sociale ar rămâne nemodernizate sau complet inexistente în multe comunități, ceea ce ar limita grav capacitatea autorităților locale de a răspunde nevoilor populației iar specialiștii locali ar continua să lucreze fără echipamente adecvate și resurse minime, ceea ce ar reduce eficiența și calitatea intervenției sociale la nivel local.

Astfel, este necesară revizuirea cadrului legal pentru crearea condițiilor de implementare a măsurii *"Sprijin financiar suplimentar destinat studenților cu oportunități reduse care participă la mobilități studențești Erasmus+"* din Fondul social european Plus, pentru adecvarea mecanismelor de acordare și justificare a prefinanțării la specificul proiectelor finanțate din Fondul Social European Plus prin reducerea birocrăției procedurale și prin crearea unor pârgii de flux financiar suplimentar la

dispoziția beneficiarilor și adecvarea mecanismelor cererilor de plată, la specificul proiectelor finanțate din Fondul Social European Plus.

În sprijinul celor menționate, în temeiul art. 74 din Constituția României, republicată, inițiatorii acestei propuneri legislative au elaborat un text de modificare a legislației în vigoare ce are ca obiect de reglementare problematica prezentată, pe care îl supunem spre dezbatere și aprobare Parlamentului României.

INIȚIATORI:

Nr. crt.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1	Alexandru - Mihai GHIGIU	PSD	
2	DRINCĂNU Vlad Florentin	PSD	
3	DASCĂLU CRISTINA - EMANUELA	AUR	
4	Gălbăn Vasile	AUR	
5	MÎHALCEA SILVIA	PSD	
6	BUCUR ARIANA	PSD	
7	HAGAN AUGUSTIN Florin	PSD	
8	Cîmpeanu Sorin	PNL	
9	Săbă Odrin	UUR	
10			
11			
12			
13			
14			
15			